

KUTSESTANDARD

Info- ja telekommunikatsioonitehnoloogia vanemspetsialist, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Info- ja telekommunikatsioonitehnoloogia vanemspetsialist, tase 6	6

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus

Info- ja telekommunikatsioonitehnoloogia vanemspetsialisti töö on info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) võrkude (raadio- ja kaabelvõrkude ning nendel põhinevate lai- ja kohtvõrkude) ja süsteemide (sh taristu) kasutusele võtmine, haldamine ja ajakohastamine. IKT-vanemspetsialist on kaasatud telekommunikatsioonivõrkude tervikarhitektuuri projekteerimisel. Ta tunneb enamlevinud komponentide toimimise füüsilisi aluseid ja tehnoloogilisi toimimispiiranguid.

IKT-vanemspetsialisti peamisteks ülesanneteks on IKT-süsteemide seadistamine, hooldusplaanide väljatöötamine, mittevastavuste tuvastamine ja kõrvaldamine. IKT-vanemspetsialist seadistab ja seirab nõuetest lähtuvalt IKT-süsteemi elemente ja nendevahelisi ühendusi, pidades silmas standardeid, parimaid praktikaid, kehtivaid protseduure ja erinevate toodete omadusi. IKT-vanemspetsialist on teadlik organisatsiooni IKT-strateegiast ja äristrateegiast, IKT-eelarve piirangutest, IKT-süsteemi turbest ning meetoditest, tagamaks terviklikkust ja ajakohasusust. Ta osaleb riskianalüüsi tegemisel, tagamaks teenuste toimepidevust. Ta võib olla kaasatud klientide nõustamisse.

IKT-vanemspetsialist töötab iseseisvalt ja meeskondades, lähtudes kehtestatud protseduuridest. IKT-vanemspetsialist vastutab enda ja teiste ohutuse eest töökeskkonnas ning järgib töö- ja keskkonnaohutuse nõudeid. Töökeskkond on seotud kõrgendatud elektriohuga ning raadio- ja laserkiirgusohuga, vajadusel tuleb töötada välitingimustes ja kõrgustes. Töökohustused võivad tingida vajaduse töötada ja/või reageerida väljaspool tavapäraseid kontoritunde, nädalavahetusel, riigipühade ajal ja/või öösel.

IKT-kutsete kirjeldamisel on aluseks Euroopa IKT-kompetentside raamistik (e-CF).

A.2 Tööosad

- A.2.1 Teenusetaseme haldus (e-CF kompetents A.2.)
- A.2.2 Toote või projekti kavandamine (e-CF kompetents A.4) ja Projektijuhtimine ja -portfelli haldamine (e-CF kompetents E.2.)
- A.2.3 Rakenduse projekteerimine/kavandamine (e-CF kompetents A.6.)
- A.2.4 Kavandamine ja väljatöötamine, süsteemide integreerimine (e-CF kompetents B.1 ja B.2)
- A.2.5 Testimine (e-CF kompetents B.3.)
- A.2.6 Lahenduse juurutamine/paigaldamine/kasutuselevõtt (e-CF kompetents B.4.)
- A.2.7 Dokumentatsiooni koostamine (e-CF kompetents B.5.)
- A.2.8 Kasutajatugi (e-CF kompetents C.1.)
- A.2.9 Muudatuste haldus (e-CF kompetents C.2.)
- A.2.10 Teenuse osutamine (e-CF kompetents C.3.)
- A.2.11 Probleemihaldus (e-CF kompetents C.4.)
- A.2.12 Infoturbe haldamine (e-CF kompetents E.8.)
- A.2.13 IKT- kvaliteedijuhtimine (e-CF kompetents E.6.)

A.2.14 Hankimine (e-CF kompetents D.4.)
A.2.15 Müügipakkumuse koostamine (e-CF kompetents D.5.)
A.2.16 Informatsiooni ja oskusteabe haldamine (e-CF kompetents D.10.)
A.2.17 Riskijuhtimine (e-CF kompetents E.3.)
A.3 Kutsealane ettevalmistus
IKT-vanemspetsialistidena töötavad tavapäraselt inimesed, kellel on erialane kõrgharidus või IKT-valdkonna töökogemus ning läbitud on IKT-alane täiendusõpe.
A.4 Enamlevinud ametinimetused
IKT-spetsialist, IKT-vanemspetsialist, raadiovõrkude spetsialist, optikavõrkude spetsialist, IP- võrkude spetsialist, võrgujuht, võrgudisainer, arhitekt.
A.5 Regulatsioonid kutsealal tegutsemiseks
Regulatsioonid kutsealal tegutsemiseks puuduvad.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Kutse taotlemisel tuleb tõendada kõik kompetentsid.

B.2 Info- ja telekommunikatsioonitehnoloogia vanemspetsialist, tase 6 üldoskused
<ol style="list-style-type: none"> 1) järgib õigusakte; 2) väärtustab oma tööd, sest see on osa riigi kriitilisest infotaristust; 3) töötab vastutustundlikult info- ja kommunikatsioonisüsteemide haldamisel ja arendamisel; 4) loob uusi ja hoiab olemasolevaid suhetevõrgustikke; 5) avaldab oma arvamust argumenteeritult ja oskab välja tuua olulisemaid arutluse punkte; 6) jälgib valdkonnas usaldusväärseks tunnistatud infoallikaid; 7) lähtub ratsionaalselt kliendi vajadustest, seab realistlikke ootusi; 8) esitab kirjalikud materjalid struktureeritult ja loogiliselt ning keeleliselt korrektselt; 9) arvestab isiklike kutsealaste eesmärkide seadmisel organisatsiooni eesmärkidega, kasutab organisatsiooni ressursse vastutustundlikult ja heaperemehelikult; 10) võtab vastutuse iseenda tegevuste eest oma pädevuse piires; 11) käitleb talle usaldatud informatsiooni vastavalt kehtivale korrale ja õigusaktidele; 12) peab tähtsaks eetilisi tõekspidamisi ja väärtusi ning juhib tähelepanu ebaetilisele tegevusele; 13) osaleb meeskonnatöös, märkab ja tunnustab teiste panust; 14) hindab oma tegevuse mõju keskkonnale, püüab vähendada oma tegevuse tagajärjel keskkonnale tekkivat negatiivset mõju, väldib keskkonnakahjusid; 15) valdab eesti või inglise keelt tasemel C1 ja veel vähemalt ühte võõrkeelt tasemel B1 (vt Lisa 1).

B.3 Kompetentsid	
B.3.1 Teenusetaseme haldus (e-CF kompetents A.2.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. annab sisendi teenusetasemelepingu koostamiseks, lähtudes tehnoloogilistest võimalustest ja parimatest praktikatest; 2. tuvastab mittevastavusi teenusetasemelepingus määratletud nõuetele. 	
B.3.2 Toote või projekti kavandamine (e-CF kompetents A.4) ja Projektijuhtimine ja - portfelli haldamine (e-CF kompetents E.2.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. annab sisendi projektiplaani koostamisel endaga seotud tööde teostamiseks kuluva aja osas; 2. juhib ettevõttesiseseid projekte väliseid osapooli kaasamata, lähtudes üldtunnustatud projektijuhtimise põhimõtetest. 	

B.3.3 Rakenduse projekteerimine/kavandamine (e-CF kompetents A.6.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. kogub infot klientide sidevajaduste kohta; 2. kaardistab olemasolevat IKT-süsteemi ja taristut.	
B.3.4 Kavandamine ja väljatöötamine, süsteemide integreerimine (e-CF kompetents B.1 ja B.2)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. koostab kliendilahendusi, kasutades teadaolevaid tehnilisi lahendusi ja lähtudes etteantud nõuetest; 2. kasutab standardprotseduure, tagades seeläbi lahenduste hoolduse ja jätkusuutlikkuse; 3. tagab koosvõime seotud süsteemidega, kasutades standardseid liidestusi; 4. selgitab kliendile loodud lahenduse võimekusi ja võimalusi.	
B.3.5 Testimine (e-CF kompetents B.3.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. rakendab testiplaani; 2. dokumenteerib testimistulemused.	
B.3.6 Lahenduse juurutamine/paigaldamine/kasutuselevõtt (e-CF kompetents B.4.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. järgib juurutuskava, reageerides mittevastavustele; 2. osaleb teabevahetuses vastavalt kehtivale korrale.	
B.3.7 Dokumentatsiooni koostamine (e-CF kompetents B.5.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. koostab ja kohandab dokumente vastavalt dokumentatsioonihalduses sätestatule; 2. koostab ühiselt kasutatavaid dokumendimalle.	
B.3.8 Kasutajatugi (e-CF kompetents C.1.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. rakendab tugiprotsesse ja tagab kokkulepitud teenusetaseme; 2. kogub infot intsidentide kohta, et selgitada välja tõrke/mittevastavuse põhjuseid; 3. suhtleb lõppkasutajatega ja annab toimejõhiseid, järgides klienditeeninduse head tava.	
B.3.9 Muudatuste haldus (e-CF kompetents C.2.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. teostab süsteemi muudatusi vastavalt heakskiidetud muudatuste taotlustele; 2. hindab talitluslike/tehniliste muudatuste mõju süsteemile.	
B.3.10 Teenuse osutamine (e-CF kompetents C.3.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. mittevastavuse tuvastamisel rakendab ennetavaid ja korrigeerivaid tegevusi, vastavalt kehtestatud protseduuridele; 2. kontrollib, et süsteemide töömadused vastaksid tehnilistele tingimustele.	
B.3.11 Probleemihaldus (e-CF kompetents C.4.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. rakendab probleemihalduse protseduure; 2. hindab etteantud kriteeriumide alusel süsteemi komponentide tehnilist seisukorda ja rakendab ennetavaid meetmeid võimalike mittevastavuste ära hoidmiseks.	
B.3.12 Infoturbe haldamine (e-CF kompetents E.8.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. rakendab infoturbe protseduure, lähtudes organisatsiooni infoturbe poliitikas määratletud eesmärkidest ja õigusaktides sätestatud nõuetest.	

B.3.13 IKT kvaliteedi strateogia väljatöötamine (e-CF kompetents D.2.) ja IKT kvaliteedi juhtimine (e-CF kompetents E.6.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. rakendab kvaliteedihje protseduure, lähtudes organisatsiooni kvaliteedi poliitikas määratletud eesmärkidest; 2. kogub ja jälgib seireandmeid; 3. rakendab parendustegevusi kvaliteedieesmärkide tagamiseks.	
B.3.14 Hankimine (e-CF kompetents D.4.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. järgib organisatsiooni hankekorda; 2. annab sisendi tarnijate, toodete ja teenuste valikuks, hinnates tarnetingimusi ja hangitava toote või teenuse võtmenäitajaid; 3. osaleb hankeprotsessis hindamiskomisjoni liikmena; 4. koostab tehnilised nõuded hangitavale tootele/teenusele.	
B.3.15 Müügipakkumuse koostamine (e-CF kompetents D.5.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. annab sisendi müügipakkumuse koostamiseks teenuse kulukomponentide lõikes, pakkudes välja alternatiivseid lahendusi.	
B.3.16 Informatsiooni ja oskusteabe haldamine (e-CF kompetents D.10.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. järgib kehtestatud nõudeid informatsiooni hankimiseks, kasutamiseks, edastamiseks ja talletamiseks.	
B.3.17 Riskijuhtimine (e-CF kompetents E.3.)	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. annab sisendi riskianalüüsi läbiviimiseks oma oskusteabe piires.	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	08-11092024-1.2/3k
2. Kutsestandardi koostajad	Andres Eek, TalTech Joonas Heiter, Riigi Infosüsteemi Amet Laur Lemendik, TalTech Sven Päränd, Telia Eesti AS Urmus Ruuto, Ericsson Eesti AS Heiki Tähis, AS Atea
3. Kutsestandardi kinnitaja	Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	29
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	23.09.2024
6. Kutsestandard kehtib kuni	22.09.2026
7. Kutsestandardi versiooni number	3
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2523 Arvutivõrkude tippspetsialistid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Information and Telecommunications Senior Specialist, EstQF Level 6
C.3 Lisad	

Lisa 1 [Keelte oskustasemete kirjeldused](#)